1.5. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА СПІВРОБІТНИЦТВО

МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ ASTM E2439-09 (ПЕРЕУТВЕРДЖЕНИЙ 2016 РОКУ) ЩОДО ПРИЛАДІВ, ДАТЧИКІВ І ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІГРАФІВ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У СУДОВІЙ ПСИХОФІЗІОЛОГІЇ ТА ДЕТЕКЦІЇ БРЕХНІ[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Назаров О. А.

Реферат. Матеріал знайомить читачів з авторським перекладом російською мовою стандарту ASTM E2439-09 «Standard Guide for Instrumentation, Sensors and Operating Software Used in Forensic Psychophysiological Detection of Deception (Polygraph) Examinations», який, за текстом, ухвалено 2005 р., затверджено 2009 р. і переутверджено 2016 р. технічним комітетом ASTM із судової психофізіології. У вступній частині наголошено, що стандарт не встановлює конкретних технічних характеристик поліграфів: значення має не абсолютна величина фізіологічних показників (частота пульсу, ритм дихання), а їхні відносні зміни в контексті конкретного поліграфологічного тесту. Це пов'язано з психофізіологічним феноменом, який автор пояснює через рефлекторну теорію психіки І. М. Сєченова, І. П. Павлова та С. Л. Рубінштейна: значущий для особи стимул, пов'язаний з її установкою на приховування, стійко викликає реакцію, сильнішу за реакції на однорідні нейтральні стимули. Звідси висновок, що поліграф без надійної валідної методики є лише технічним пристроєм і не може вважатися медичним приладом. Перекладено десять розділів стандарту. Мінімальні вимоги передбачають одночасну реєстрацію двох каналів дихання (грудного й черевного), щонайменше одного каналу електрошкірної активності (опору або провідності шкіри) та одного каналу серцево-судинної діяльності; додаткові канали дозволені, але не можуть замінювати обов'язкових. Програмне забезпечення має фіксувати особу обстежуваного, дату й час, налаштування й тиск, пред'явлені стимули, їхній початок і кінець, відповіді, стандартизовану розмітку поліграми та будь-які зміни під час запису. Усі обов'язкові канали мають реєструватися одним програмним і апаратним комплексом, а окремий канал призначено для виявлення прихованих рухів тіла (протидії). Для електрошкірної активності передбачено електроди Ag/AgCl, для серцево-судинної діяльності — манжету чи інший спосіб вимірювання тиску. Наведено посилання на стандарти E1954, E2000 і E2035 та правило перегляду стандарту кожні п'ять років. Матеріал корисний поліграфологам, судовим експертам і юристам, які оцінюють відповідність застосованого обладнання міжнародним вимогам.

Ключові слова: стандарт ASTM E2439-09, поліграф, судова психофізіологія, детекція брехні, вимоги до обладнання, канали реєстрації, електрошкірна активність, протидія поліграфу, психофізіологічний феномен, рефлекторна теорія психіки.

International Standard ASTM E2439-09 (Reapproved in 2016) for Instrumentation, Sensors and Operating Software of Polygraphs Used in Forensic Psychophysiology and Detection of Deception

Nazarov O. A.

Abstract. This item presents the author's Russian translation of ASTM E2439-09, Standard Guide for Instrumentation, Sensors and Operating Software Used in Forensic Psychophysiological Detection of Deception (Polygraph) Examinations, which, according to the text, was adopted in 2005, approved in 2009 and reapproved in 2016 by the ASTM technical committee on forensic psychophysiology. The introduction stresses that the standard sets no specific technical parameters for polygraph instruments: what matters is not the absolute value of physiological indicators such as pulse rate or breathing rhythm but their relative changes within a particular test. The author links this to the psychophysiological phenomenon explained by the reflex theory of the psyche developed by Sechenov, Pavlov and Rubinstein, whereby a stimulus that is significant to a person concealing information evokes a stronger reaction than comparable neutral stimuli; hence a polygraph without a valid technique is merely a technical device and cannot be regarded as a medical instrument. The translated sections cover scope, referenced documents, terminology and minimum requirements: simultaneous recording of thoracic and abdominal respiration, at least one electrodermal channel (skin resistance or conductance) and at least one cardiovascular channel, with optional additional channels that may not replace the mandatory ones. Software must log examinee identity, date and time, settings, stimuli with onset and end, answers, standardized chart annotations and any changes made during recording; all mandatory channels must be recorded by the same hardware and software, and a separate channel must detect covert movements. The translation is of practical use to polygraph examiners, forensic experts and lawyers assessing whether equipment meets international requirements.

Keywords: ASTM E2439-09, polygraph, forensic psychophysiology, detection of deception, instrumentation requirements, recording channels, electrodermal activity, countermeasures, reflex theory of the psyche.

Першоджерело: *ASTM E2439-09. Standard Guide for Instrumentation, Sensors and Operating Software Used in Forensic Psychophysiological Detection of Deception (Polygraph) Examinations. ASTM International, 2009. 2 p.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 07.02.2017.*

References

1. Nazarov O. A. Mizhnarodnyi standart ASTM E2439-09 (pereutverdzhenyi 2016 roku) shchodo pryladiv, datchykiv i prohramnoho zabezpechennia polihrafiv, yaki vykorystovuiut u sudovii psykhofiziolohii ta detektsii brekhni [International Standard ASTM E2439-09 (Reapproved in 2016) for Instrumentation, Sensors and Operating Software of Polygraphs Used in Forensic Psychophysiology and Detection of Deception] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2017. Vol. 2, No. 6 (12). URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/674-mezhdunarodnyj-standart-astm-e2439-09-pereodobrennyj-2016-k-izmeritelnym-priboram-datchikam-i-programmnomu-obespecheniyu-poligrafov-ispolzuemykh-v-oblasti-sudebnoj-psikhofiziologii-i-detektsii-lzhi (onovlena versiia vid 16.02.2017). [in Ukrainian].

2. ASTM E2439-09. Standard Guide for Instrumentation, Sensors and Operating Software Used in Forensic Psychophysiological Detection of Deception (Polygraph) Examinations. ASTM International, 2009. 2 p. URL: https://store.astm.org/e2439-09.html (data zvernennia: 04.11.2026).